

Banky a družstevní záložny

Podmínky pro založení a provoz banky

- se liší v závislosti na jurisdikci, ale existuje několik obecných požadavků, které jsou běžné pro většinu zemí.

- Tyto požadavky mohou zahrnovat:
- **Kapitálové požadavky:** Pro založení banky je obvykle vyžadován značný počáteční kapitál. Tento kapitál slouží jako záruka pro vkladatele a k pokrytí počátečních ztrát, které banka může utrpět.
- **Regulační schválení:** Zájemci o založení banky musí získat povolení od příslušného regulačního orgánu, kterým je v mnoha zemích centrální banka nebo speciální bankovní regulační úřad. Tento proces zahrnuje předložení podrobného podnikatelského plánu, dokladů o kapitálu, informací o vedení banky a dalších relevantních dokumentů.
- **Právní forma:** Banka musí být založena jako právnická osoba v souladu s právními předpisy země, ve které má sídlo. To může zahrnovat založení jako akciová společnost nebo jinou formu korporace.

- Management a správa: Banka musí mít kvalifikovaný management a správní radu s dostatečnými zkušenostmi a odborností v bankovníctví a finančnictví. Regulační orgány často vyžadují, aby členové vedení a správní rady prošli prověrkou způsobilosti a integrity.
- Vnitřní kontroly a řízení rizik: Banka musí mít zavedené systémy pro řízení rizik, vnitřní kontroly a dodržování předpisů. To zahrnuje systémy pro prevenci praní špinavých peněz (AML) a financování terorismu (CFT).
- Technologická infrastruktura: V dnešní době je pro banky nezbytné mít silnou technologickou infrastrukturu pro zpracování transakcí, ochranu dat a poskytování online bankovních služeb.
- Dodržování právních a regulačních požadavků: Banky musí dodržovat řadu právních a regulačních požadavků, včetně kapitálových požadavků, požadavků na likviditu, pravidel pro ochranu vkladů a dalších.

Česká republika

- V České republice jsou podmínky pro založení a provoz banky regulovány zejména zákonem o bankách a dalšími předpisy, které vydává Česká národní banka (ČNB) jako hlavní regulační orgán pro finanční trh. Zde jsou některé z klíčových požadavků a podmínek:
- **Licence ČNB:** Pro založení banky v ČR je nutné získat bankovní licenci od České národní banky. Proces získání licence zahrnuje podání žádosti doplněné o podrobný podnikatelský plán, informace o akcionářích, vedení banky, jejich odborné kvalifikace a zkušenosti, a důkaz o dostatečném kapitálu.
- **Základní kapitál:** Minimální výše základního kapitálu pro založení banky v ČR je stanovena na 500 milionů Kč. Tento kapitál musí být k dispozici ve formě peněz a musí být vložen na zvláštní účet u ČNB.

- Management a správní rada: Členové představenstva, dozorčí rady a klíčoví manažeři banky musí splňovat požadavky na odbornou kvalifikaci, zkušenosti a bezúhonnost. ČNB provádí posouzení způsobilosti a integrity těchto osob.
- Vnitřní předpisy a řízení rizik: Banka musí mít vypracované vnitřní předpisy pro řízení rizik, včetně kreditního rizika, tržního rizika, likvidity, operacionálního rizika a dalších. Dále musí mít zavedené efektivní vnitřní kontrolní mechanismy a systémy pro boj proti praní peněz a financování terorismu.
- Technologická infrastruktura: Banka musí disponovat odpovídající technologickou infrastrukturou pro bezpečné a efektivní poskytování bankovních služeb.

- **Dodržování regulačních a právních požadavků:** Banka musí být v souladu s veškerými relevantními právními a regulačními požadavky, včetně pravidel pro ochranu vkladů, kapitálových požadavků a pravidel pro průběžné hlášení a dohled.
- Získání bankovní licence je komplexní a náročný proces, který vyžaduje důkladnou přípravu a porozumění regulačnímu prostředí.

- K prosinci 2023 bylo v České republice 46 aktivně působících bank a poboček zahraničních bank, jak je uvedeno ve zdrojových datech bankovní statistiky České národní banky (ČNB)

Družstevní záložny

- Pro založení družstevní záložny v České republice platí specifické podmínky, které jsou definovány v zákoně o družstevních záložnách a dalších příslušných právních předpisech. Družstevní záložny jsou finanční instituce, které poskytují podobné služby jako banky, ale liší se svou strukturou a zaměřením, přičemž klíčovým principem je vzájemná pomoc jejich členů.

- Licence ČNB: Pro založení družstevní záložny je nutné získat licenci od České národní banky (ČNB). Proces získání licence zahrnuje podání žádosti spolu s řadou dokumentů, včetně podnikatelského plánu, informací o zakládajících členech, vedení záložny, a důkaz o splnění kapitálových požadavků.
- Základní kapitál: Minimální výše základního kapitálu pro družstevní záložnu je stanovena zákonem. Tato částka se může časem měnit, proto je důležité ověřit si aktuální požadavky u ČNB. Historicky byla minimální výše základního kapitálu pro družstevní záložny nižší než pro banky, což odráží jejich zaměření na menší komunity a místní trhy.
- K dubnu 2023, minimální výše základního kapitálu pro družstevní záložnu v České republice je stanovena zákonem č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a o změně a doplnění některých zákonů ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona musí družstevní záložna disponovat základním kapitálem ve výši nejméně 10 milionů Kč.
- Členství: Družstevní záložna musí být založena skupinou osob (fyzických nebo právnických), které se stanou jejími členy. Členství je otevřené osobám, které splňují podmínky stanovené ve stanovách záložny.
- Vedení a správní orgány: Záložna musí mít zřízeny orgány, jako je představenstvo a dozorčí rada, jejichž členové musí splňovat požadavky na odbornost, zkušenosti a bezúhonnost. ČNB provádí posouzení způsobilosti těchto osob.

- Vnitřní předpisy: Družstevní záložna musí mít vypracované vnitřní předpisy pro řízení rizik, včetně systémů pro vnitřní kontrolu a audit, a musí dodržovat pravidla pro boj proti praní peněz a financování terorismu.
- Dodržování právních a regulačních požadavků: Stejně jako banky, i družstevní záložny musí dodržovat řadu právních a regulačních požadavků, včetně kapitálových a likviditních požadavků, pravidel pro ochranu vkladů a průběžného hlášení ČNB.

Klient družstevní záložny

- Klientem družstevní záložny v České republice se může stát jakákoliv fyzická nebo právnická osoba, která splňuje podmínky stanovené ve stanovách dané družstevní záložny a zároveň vyhovuje obecným pravidlům a regulacím pro vstup do družstva.

Zde jsou základní principy a podmínky členství v družstevní záložně:

- Členství: Pro to, aby se osoba mohla stát klientem družstevní záložny, je obvykle vyžadováno členství v této záložně. To znamená, že musí akceptovat stanovy družstva a zaplatit vstupní poplatek nebo příspěvek, pokud je vyžadován. Členství v družstevní záložně znamená nejen přístup k finančním produktům a službám, ale také účast na rozhodovacím procesu a možnost ovlivňovat směřování záložny.
- Splnění podmínek stanov: Každá družstevní záložna má vlastní stanovy, které definují pravidla pro její činnost a členství. Tyto stanovy mohou stanovovat specifické požadavky na členy, jako jsou například místo bydliště, věk, nebo dokonce příslušnost k určité profesní nebo regionální skupině.

- Regulační požadavky: Klienti družstevních záložen musí splňovat obecné regulační požadavky, jako je ověření totožnosti v souladu s pravidly pro boj proti praní peněz (AML) a financování terorismu (CFT). To zahrnuje poskytnutí potřebných identifikačních dokumentů a dalších informací požadovaných záložnou.
- Akceptace produktů a služeb: Klienti musí souhlasit s podmínkami poskytovaných produktů a služeb, jako jsou úvěry, vkladové účty, platební služby atd., včetně souvisejících poplatků a úroků.

Družstevní záložna	Telefon
<u>AKCENTA, spořitelní a úvěrní družstvo</u>	http://finance.akcenta.eu
<u>NEY spořitelní družstvo</u>	www.ney.cz
<u>Artesa, spořitelní družstvo</u>	www.artesa.cz
<u>České spořitelní družstvo</u>	www.ceskesd.cz/
<u>Družstevní záložna Kredit</u>	www.dzk.cz
<u>Družstevní záložna PSD</u>	www.dzpsd.cz
<u>Moravský Peněžní Ústav - spořitelní družstvo</u>	www.mpu.cz
<u>Peněžní dům, spořitelní družstvo</u>	www.peneznidum.cz/
<u>Podnikatelská družstevní záložna</u>	www.penezniustav.cz
<u>WPB Capital, spořitelní družstvo</u>	www.wpb.cz

1. Artesa, spořitelní družstvo

<https://www.artesa.cz/o-nas/profil/verejne-informace/povinne-uverejnovane-informace/>

2. Citfin spořitelní družstvo

<https://www.citfin.cz/vse-o-citfin/povinne-uverejnovane-informace/citfin-sporitelni-druzstvo/>

3. České spořitelní družstvo

<http://www.ceskesd.cz/>

4. NEY spořitelní družstvo

<https://www.ney.cz/verejne-informace/>

5. Peněžní dům, spořitelní družstvo

<http://www.peneznidum.cz/povinne-informace.html>

6. Podnikatelská družstevní záložna

<https://www.penezniustav.cz>

Inflace v ČR

- Hlavním cílem České národní banky je péče o cenovou stabilitu (§2 zákona o ČNB). ČNB, podobně jako většina centrálních bank, se soustřeďuje především na stabilitu spotřebitelských cen. Měnová politika centrálních bank je ve většině zemí prováděna v rámci některého měnově politického režimu. ČNB provádí svou měnovou politiku v režimu cílování inflace. Inflace je obvykle chápána jako opakovaný růst většiny cen v dané ekonomice. V praxi je inflace v oblasti spotřebitelských cen měřena jako přírůstek tzv. indexu spotřebitelských cen. V ČR inflaci měří ČSÚ, na jehož internetových stránkách lze nalézt podrobnosti o měření inflace v ČR. Součástí cílování inflace je také její predikce, kterou ČNB publikuje ve Zprávách o měnové politice. ČNB také zjišťuje inflační očekávání domácností, nefinančních korporací a firem a finančních trhů.

Co je to inflace a jak ji číst:

- Inflace se obvykle chápe jako všeobecný růst cenové hladiny v čase. Jde tak o oslabení reálné hodnoty (tj. kupní síly) dané měny vůči zboží a službám, které spotřebitel kupuje – za stejnou částku si jich spotřebitel může koupit méně než v minulosti. V praxi u nás inflaci v oblasti spotřebitelských cen měří Český statistický úřad jako přírůstek tzv. indexu spotřebitelských cen (CPI).
- Nejčastěji se v médiích můžeme setkat s mírou inflace, která je vyjádřena přírůstkem indexu spotřebitelských cen ke stejnému měsíci předchozího roku:
- Meziroční inflace (prosinec 2023): 6,9 %
- Vysvětlení: V prosinci 2023 byly ceny zboží a služeb, které spotřebovává průměrná česká domácnost, o 6,9 % vyšší než ve stejném měsíci roku 2022.
- Česká národní banka dohlíží na to, aby inflace byla nízká, stabilní, a tím i předvídatelná. Svůj inflační cíl má od roku 2010 nastavený ve výši 2 %. Cíl na této úrovni odpovídá praxi centrálních bank vyspělých ekonomik.

Bodový inflační cíl

- Počínaje rokem 2006 byl inflační cíl ustanoven jako jeden bod, a to nejprve na úrovni 3 %, tedy ve středu předchozího cílového pásma. Od roku 2010 byl cíl snižen na 2 %, neboť proces postupné transformace ekonomiky byl již z pohledu měnové politiky ukončen. Aktuální inflační cíl ČNB odpovídá praxi centrálních bank vyspělých ekonomik, a na úrovni 2 % proto zůstane až do doby vstupu České republiky do eurozóny.

Co přesně znamená dezinflace?

- Dezinflace je setrvale zpomalující inflace. Ceny sice nadále meziročně rostou, ale pomaleji. Pokud v průběhu několika měsíců či čtvrtletí meziroční míra inflace klesá např. z 15 % k inflačnímu cíli 2 %, hovoříme o dezinflaci. Pojem dezinflace se někdy nesprávně zaměňuje s deflací, která však znamená dlouhodobější pokles cenové hladiny, a je tedy opakem inflace.

INFLACE, DEFLACE, STAGFLACE, DEZINFLACE

- **Inflace**

- Inflace je ekonomický termín, který označuje obecný růst cenové úrovně zboží a služeb v ekonomice během určitého časového období. Když ceny rostou, každá jednotka měny kupuje méně zboží a služeb, což snižuje kupní sílu peněz. Inflace je často vyjádřena jako procentní změna cenového indexu, například indexu spotřebitelských cen (CPI).

- **Deflace**

- Deflace je opakem inflace a označuje obecný pokles cenové úrovně zboží a služeb v ekonomice. Deflace vede k tomu, že každá jednotka měny může koupit více zboží a služeb, což zvyšuje kupní sílu peněz. Deflace může být způsobena například poklesem poptávky nebo zvýšením nabídky.

- **Stagflace**

- Stagflace je ekonomický stav, kdy se v ekonomice současně vyskytuje vysoká inflace, vysoká nezaměstnanost a stagnace nebo pokles ekonomického růstu. Tento termín byl poprvé použit v 70. letech 20. století, kdy se mnoho ekonomik potýkalo s těmito problémy. Stagflace je považována za obtížnou situaci pro ekonomickou politiku, protože tradiční nástroje pro boj proti inflaci mohou zhoršit nezaměstnanost a naopak.

- **Dezinfalce**

- Dezinfalce označuje proces zpomalení tempa inflace, tedy situaci, kdy míra inflace klesá, ale ceny na úrovni ekonomiky stále rostou, jen pomalejším tempem. Dezinfalce není totéž co deflace, protože při deflaci dochází k absolutnímu poklesu cenové úrovně, zatímco dezinfalce pouze zpomaluje růst cen.

Jádrová inflace

- Jádrová inflace (někdy označovaná jako základní inflace) je ukazatel inflace, který vylučuje ceny některých volatilních položek, jako jsou potraviny a energie, aby poskytl čistější měřítko dlouhodobého trendu v cenové úrovni. Odstraňování těchto volatilních složek pomáhá analytikům a tvůrcům politik lépe pochopit podkladové inflační tlaky v ekonomice, protože ceny potravin a energií mohou být ovlivněny dočasnými faktory, jako jsou změny počasí nebo geopolitické události, které neodrážejí širší ekonomické podmínky.

- Jádrová inflace je často používána centrálními bankami jako klíčový ukazatel pro rozhodování o měnové politice, protože poskytuje stabilnější základ pro predikci budoucích inflačních trendů a pro nastavení úrokových sazeb. Pokud je jádrová inflace vysoká, může to naznačovat, že v ekonomice existují silné inflační tlaky, což by mohlo vést centrální banku k zvýšení úrokových sazeb s cílem ochladit ekonomiku a zabránit přehřátí.

Jestřábí x holubičí politika

- měnová politika a může být v podstatě dvojitá. Buď pro zvyšování úrokových sazeb (tzv. jestřábí) , nebo naopak pro snižování úrokových sazeb (tzv. holubičí). Těm kdo preferuje zvyšování sazeb se říká jestřábi.
- Jestřábi jsou ve finanční hantýrce centrální bankéři, kteří obezřetně hlídají inflaci, a to i za cenu vyšších úrokových sazeb a dražších peněz. Holubice se pak říká těm, co preferují rozkvět, ekonomický růst, nízkou nezaměstnanost a levné peníze.

Jak by se měl odpovědný klient chovat na finančním trhu?

- Kdo chce spořit, investovat nebo půjčovat si peníze, měl by se řídit těmito doporučeními – základním desaterem:
- Nic není zadarmo, ani finanční služby a produkty.
- Mějte jasno, co si kupujete. Porovnávejte s nabídkami konkurence.
- Víte, s kým jednáte? Poznejte kvality svého smluvního partnera.
- Vytvořte si finanční plán a nezapomeňte na finanční rezervu.
- Důkladně si přečtěte všechny dokumenty, které podepisujete.
- Pozor na nejasné smlouvy. Čím jsou delší a složitější a čím je text psaný menším písmem, tím vyšší by měla být Vaše ostražitost.

- Příklad vysokého výnosu je většinou spojený s vysokým rizikem.
- Nenechte se vmanipulovat do investiční strategie, které nerozumíte nebo s ní nesouhlasíte.
- Životní pojistka kryje riziko nepředvídané události. Ke zhodnocení vložených peněz slouží jiné produkty.
- Chraňte svá data, jako přístupová hesla k účtu či PIN k platební kartě.

Jak jsou pojištěny vklady u bank a družstevních záložen v ČR

- **Jaké vklady jsou pojištěny**
- V ČR jsou pojištěny všechny neanonymní vklady fyzických a právnických osob vedené v českých korunách i v cizí měně. Jde zejména o kreditní zůstatky na účtech (běžné účty, termínované vklady atd.) či vkladních knížkách nebo potvrzených vkladovým certifikátem, vkladním listem či jiným obdobným dokumentem.
- Pojištěny nejsou např. pohledávky z vkladů bank, družstevních záložen a dalších finančních institucí uvedených v zákoně o bankách, pohledávky státu a dále též pohledávky z vkladů územních samosprávných celků s daňovými příjmy přesahujícími 500 000 EUR, vklady ve formě podřízeného dluhu a pohledávky osoby odsouzené pro úmyslně spáchaný trestný čin legalizace výnosů z trestné činnosti, nebyly-li zajištěny ve prospěch oběti trestné činnosti.

- Na pohledávky ze směnek a jiných cenných papírů se pojištění pohledávek z vkladů nevztahuje.
- Fond pojištění vkladů chrání vklady u všech bank a družstevních záložen ČR a pokud by v ČR působila zahraniční banka ze státu mimo Evropský hospodářský prostor („EHP“), tak i vklady u ní. Vklady u zahraničních bank z členských států Evropské unie, resp. EHP jsou pojištěny stejným způsobem jako vklady v ČR, ale vždy u příslušného fondu ve státě sídla zahraniční banky.

Jaká je výše náhrady

- Výše náhrady se vypočítá z celkového objemu pojištěných pohledávek z vkladů jednotlivého vkladatele u dotčené banky nebo družstevní záložny a poskytuje se ve výši 100 % tohoto objemu, maximálně však do výše ekvivalentu 100 000 EUR pro jednoho vkladatele u jedné banky nebo družstevní záložny.

- Zákon o bankách zakotvuje od 1. 1. 2016 možnost výplaty zvýšené náhrady za pojištěné pohledávky z vkladů fyzických osob ve výši až 200 000 EUR pro jednu oprávněnou osobu u jedné banky nebo družstevní záložny, pokud jde např. o vklady plynoucí z dědictví, vypořádání společného jmění manželů při rozvodu manželství, prodeje nemovitosti určené k bydlení, odstupného, odbytného nebo odchodného vyplaceného při skončení pracovního nebo služebního poměru, jednorázového vyrovnání z penzijního připojištění se státním příspěvkem nebo doplňkového penzijního spoření nebo pojistného plnění pro případ úrazu, nemoci, invalidity nebo smrti. K takovému vkladu musí dojít během tří měsíců před rozhodným dnem.

- Maximální výše náhrady a podmínky pojištění pohledávek z vkladů jsou pro klienty bank a členy a klienty družstevních záložen stejné.

Kdo a kdy náhradu vyplatí

- Výplatu náhrad za pohledávky z pojištěných vkladů provádí Garanční systém finančního trhu („Garanční systém“), který také spravuje Fondu pojištění vkladů a který zajištěním výplaty pověří zpravidla některou banku s rozsáhlou pobočkovou sítí.
- Garanční systém je obecně povinen zahájit nejpozději do 7 pracovních dnů¹ od rozhodného dne, kdy
- Garanční systém obdržel písemné oznámení České národní banky o neschopnosti banky nebo družstevní záložny dostát závazkům vůči oprávněným osobám za zákonných a smluvních podmínek,
- soud nebo zahraniční soud vydal rozhodnutí o úpadku nebo jiné rozhodnutí z důvodů přímo souvisejících s finanční situací banky nebo družstevní záložny, jehož důsledkem je pozastavení práva vkladatelů nakládat s vklady, na které se vztahuje pojištění.

Co a jak ČNB v dohledu nad družstevními záložnami posuzuje a kontroluje?

- ČNB vykonává v rámci dohledu nad finančním trhem i dohled nad sektorem družstevních záložen a stanovuje pravidla, která chrání jeho stabilitu. Od roku 2006, kdy Česká národní banka převzala dohled nad družstevními záložnami od Úřadu pro dohled nad družstevními záložnami, se v družstevních záložnách uskutečnilo celkem 7 dohledových šetření na místě a 33 kontrol na místě. Většina z nich konstatovala závažné nedostatky v řídicím a kontrolním systému dané záložny a vedla k realizaci nápravných opatření. Několika družstevním záložnám musela ČNB kvůli přetrvávajícím závažným nedostatkům v jejich podnikání i odejmout povolení působit jako družstevní záložna.

Výběr klíčových pojmů s jednoduchými definicemi:

- Inlace - Růst cenové úrovně zboží a služeb v ekonomice, což vede k poklesu kupní síly peněz.
- Deflace - Pokles cenové úrovně zboží a služeb, což zvyšuje kupní sílu peněz.
- HDP (Hrubý domácí produkt) - Celková tržní hodnota všech finálních zboží a služeb vyrobených v zemi během určitého časového období. Slouží jako ukazatel velikosti a zdraví ekonomiky.
- Nezaměstnanost - Míra pracovní síly, která je schopna a ochotna pracovat, ale nemůže najít zaměstnání.
- Monetární politika - Akce centrální banky nebo jiného regulačního orgánu k ovlivnění množství peněz a úrokových sazeb s cílem ovlivnit ekonomiku.

- Fiskální politika - Vládní politika týkající se výdajů a zdanění, která má za cíl ovlivnit ekonomiku.
- Jádrová inflace - Měření inflace, které vylučuje ceny volatilních položek, jako jsou potraviny a energie, aby poskytlo stabilnější pohled na inflační trend.
- Poptávka - Množství zboží a služeb, které spotřebitelé jsou ochotni a schopni koupit za určitých cenových úrovní.
- Nabídka - Množství zboží a služeb, které výrobci jsou ochotni a schopni poskytnout na trhu za určitých cenových úrovní.
- Rovnovážná cena - Cena, při které se množství nabízeného zboží rovná množství poptávaného zboží.
- Kapitál - Zdroje používané pro výrobu dalších zboží a služeb, včetně strojů, zařízení a budov.

- Investice - Výdaje na kapitálové zboží, které mohou být použity pro další výrobu.
- Stagflace - Situace, kdy v ekonomice současně dochází k vysoké inflaci, vysoké nezaměstnanosti a stagnaci ekonomického růstu.
- Dezinflace - Proces zpomalování tempa inflace.
- Úroková sazba - Cena, kterou banky účtují za půjčky, nebo odměna za uložení peněz.

Pojmy spojené se spořením

- Spořicí účet - Bankovní účet, který nabízí držiteli možnost uložit peníze a získat na nich úrok. Spořicí účty obvykle umožňují snadný přístup k penězům, ale nabízejí nižší úrokové sazby než termínované vklady.
- Termínovaný vklad - Bankovní vklad s pevnou dobu trvání a obvykle vyšší úrokovou sazbou než spořicí účet. Peníze uložené na termínovaném vkladu jsou "zamčené" na dohodnutou dobu, a pokud jsou vybrány předčasně, může to vést k penalizaci.
- Úroková sazba - Procento z vkladu, které banka platí vkladateli za uložení peněz na spořicím účtu nebo termínovaném vkladu.
- Kapitalizace úroků - Proces přičítání úroků k hlavní částce vkladu, což umožňuje, aby úroky samy generovaly další úroky.

- Likvidita - Míra, s jakou lze aktivum rychle převést na hotovost bez ztráty hodnoty. Spořicí účty mají obvykle vyšší likviditu než termínované vklady.
- Daň z úroků - Daň, kterou je nutné zaplatit z úroků vydělaných na spořicím účtu nebo termínovaném vkladu, v závislosti na daňových předpisech v dané zemi.
- Automatické obnovení - Praxe u termínovaných vkladů, kdy po uplynutí doby splatnosti je vklad automaticky obnoven na další období za aktuálních tržních podmínek, pokud vkladatel neprovede jiné instrukce.
- Zajištěný vklad - Vklad, který je chráněn státním pojišťovacím systémem nebo jiným záručním systémem, což znamená, že v případě bankrotu banky jsou vklady do určité výše chráněny a vkladatelé dostanou své peníze zpět.

- Penalizace za předčasné vybrání - Poplatek nebo snížení úrokové sazby, které se uplatní, pokud vkladatel vybere peníze z termínovaného vkladu před uplynutím dohodnuté doby.
- FSCS (Financial Services Compensation Scheme) - Pojištění vkladů, které chrání peníze vkladatelů v případě, že by banka, spořitelna nebo kreditní unie zkrachovala. Limit ochrany se liší v závislosti na zemi a specifických regulačních podmínkách.
- Rollover / Převod - Proces automatického obnovení termínovaného vkladu na konci jeho doby trvání, obvykle za nových podmínek a úrokových sazeb.
- Liquidity / Likvidita - Míra, do jaké míry je možné rychle a bez významných ztrát převést vklad na hotovost.

- Daň z úroků - Daň, kterou vkladatelé musí zaplatit z úroků získaných z jejich spořicíh účtů nebo termínovaných vkladů, v závislosti na daňových předpisech v jejich zemi.
- AER (Annual Equivalent Rate) - Roční ekvivalentní sazba, která ukazuje, jaký úrok by vkladatel získal, pokud by byl vklad uložen na celý rok a úroky byly kapitalizovány.
- Nominal Interest Rate / Nominální úroková sazba - Úroková sazba vkladu bez zohlednění inflace nebo kapitalizace úroků.
- Reálná úroková sazba - Úroková sazba po odečtení míry inflace, která lépe odráží skutečnou kupní sílu získaných úroků.

Orientace v investicích

- Investování - Proces vynakládání peněz s očekáváním zisku. Investice mohou zahrnovat akcie, dluhopisy, nemovitosti a další finanční aktiva.
- Akcie - Podíl vlastnictví v společnosti, který dává držiteli právo na část jejích zisků a aktiva.
- Dluhopisy - Dluhové cenné papíry, které představují půjčku od investora emitentovi (např. vládě nebo korporaci) s pevnou úrokovou sazbou a dobou splatnosti.
- Vzájemné fondy / Podílové fondy - Investiční fondy, které shromažďují peníze od mnoha investorů k investování do diverzifikovaného portfolia akcií, dluhopisů nebo jiných cenných papírů.

- ETF (Exchange-Traded Fund) - Fond obchodovaný na burze, který sleduje index, komoditu, dluhopisy nebo koš aktiv, ale může být obchodován jako akcie na burze.
- Investiční dotazník - Nástroj používaný finančními poradci nebo investičními platformami k posouzení investičních cílů, tolerance k riziku a časového horizontu investora s cílem doporučit vhodnou investiční strategii.
- Investiční profil - Souhrn charakteristik investora, včetně jeho finančních cílů, tolerance k riziku, investičního horizontu a dalších faktorů, které ovlivňují jeho investiční rozhodnutí.

- Riziko - Možnost, že investice nepřinese očekávaný výnos nebo že dojde ke ztrátě investovaných prostředků.
- Diverzifikace - Investiční strategie, která rozkládá investice mezi různé finanční nástroje, odvětví, trhy atd., aby se snížilo riziko.
- Výnos - Peněžní zisk z investice, který může pocházet z úroků, dividend nebo kapitálových zisků.
- Kapitálový zisk - Zisk, který vznikne, když prodejní cena investice převyšuje její nákupní cenu.

- Dividenda - Část zisku společnosti vyplacená jejím akcionářům, obvykle ve formě peněžních prostředků.
- Portfolio - Soubor investic vlastněných jednotlivcem nebo institucí.
- Likvidita - Míra, do jaké míry lze investici rychle prodat bez významného ovlivnění její ceny.
- Horizont - Doba, po kterou investor plánuje držet svou investici před jejím prodejem nebo jiným vyrovnáním.

Kryptoměny

- Kryptoměna - Digitální nebo virtuální měna, která používá kryptografii pro zabezpečení transakcí a kontrolu vytváření nových jednotek. Kryptoměny fungují na decentralizované síti pomocí technologie blockchain.
- Bitcoin - První a nejznámější kryptoměna, založená v roce 2009 osobou nebo skupinou osob používající pseudonym Satoshi Nakamoto. Bitcoin slouží jako digitální platidlo a jako investiční aktivo.
- Nákup kryptoměny - Kryptoměny lze koupit na kryptoměnových burzách, přes specializované směnárny nebo od jiných uživatelů. K nákupu je obvykle potřeba mít internetovou peněženku a způsob platby, jako je bankovní převod nebo platební karta.

- Těžaři (Miners) - Jednotlivci nebo společnosti, které používají výpočetní výkon k ověřování a zaznamenávání transakcí na blockchain. Za svou práci jsou odměňováni nově vytvořenými jednotkami kryptoměny a transakčními poplatky.
- Využití kryptoměn - Kryptoměny lze využít pro digitální platby, jako investiční aktiva, pro převody peněz přes hranice s nižšími poplatky než tradiční bankovní systémy, a v některých případech i pro nákup zboží a služeb u obchodníků, kteří je akceptují.
- Zdaňování zisku z obchodování s kryptoměnami - V mnoha zemích jsou zisky z obchodování s kryptoměnami považovány za kapitálové zisky a podléhají zdanění. Daňové povinnosti se mohou lišit v závislosti na jurisdikci a na tom, jak dlouho byla kryptoměna držena před jejím prodejem.

- Blockchain - Decentralizovaná databáze, která uchovává záznamy o všech transakcích provedených s konkrétní kryptoměnou. Každý blok obsahuje několik transakcí a je spojen s předchozími bloky, čímž vytváří řetězec (chain).
- Wallet (Peněženka) - Digitální nástroj, který umožňuje uživatelům ukládat a spravovat jejich kryptoměnové adresy. Peněženky mohou být softwarové (online, mobilní, desktopové) nebo hardwarové (fyzické zařízení).
- Altcoin - Obecný termín pro kryptoměny jiné než Bitcoin. Zahrnuje širokou škálu kryptoměn s různými vlastnostmi a účely.

- ICO (Initial Coin Offering) - Způsob získávání kapitálu, při kterém nové projekty prodávají své kryptoměnové tokeny veřejnosti, obvykle s cílem financovat vývoj produktu nebo služby.
- DeFi (Decentralized Finance) - Finanční služby postavené na blockchainové technologii, které umožňují uživatelům provádět transakce, půjčovat si peníze, obchodovat a využívat další finanční služby bez zprostředkovatelů, jako jsou banky nebo jiné finanční instituce.

DĚKUJI ZA POZORNOST